

Motion till riksdagen 2020/21:3902

av **Mats Nordberg m.fl. (SD)**

med anledning av skr. 2020/21:117 Riksrevisionens rapport om Sidas garantiverksamhet

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att använda och redovisa mer objektiva grunder för beslut om subventioner av kreditavgifterna och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av bättre analyser av framtida möjliga förluster och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre och tydligare avvägning mellan bilaterala och multilaterala projekt och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av koppling mellan kreditgivning och den mottagande statens åtaganden i fråga om religiösa och andra förtryckta minoriteter och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av bättre analyser av framtida möjliga förluster och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydligare uttryckta ambitioner när det gäller projekt i flyktingläger och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att eftersom kreditstöd ges till företag och företagare i Somalia bör regeringen även se till att bidrag ges till företag och företagare i Somaliland, för att inte missgynna den del av Somalia som fungerar relativt väl, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Riksrevisionen har den 11 mars till regeringen avlämnat en rapport om Sidas garanti-
verksamhet. Riksrevisionens övergripande slutsats är att regeringen, Sida och Riks-

gäldskontoret i huvudsak har säkerställt att verksamheten bedrivs på ett effektivt sätt, och har inte lämnat några konkreta rekommendationer till regeringen.

Riksrevisionen gick vidare tillsammans med företrädare för Regeringskansliet igenom skrivelsen med riksdagens utrikesutskott den 25 mars 2021. Riksrevisionen går i sin skrivelse igenom vissa svagheter och förbättringsmöjligheter, och med anledning av dessa lämnar Sverigedemokraterna härmed föreliggande följdmotion.

Av Sveriges bistånd går en i jämförelse med andra givarländer mycket liten del till företag och företagare i mottagarländerna. Därför anser vi att systemet med kreditgarantier är positivt; det kompenserar i någon mån för skevheten i att biståndet till så stor del går till offentliga verksamheter och till s.k. NGO:er.

Riksrevisionen efterfrågar att objektiva grunder används och redovisas för beslut om subventioner till kreditavgifterna. Risker finns annars att subventioner till vissa men inte andra snedvrider kreditmarknaden. Risker ökar genom det faktum att biståndspolitikerna styrs av ett övergripande utgiftsmål, något som kan leda till att avgifter subventioneras i onödan. Detta kan i sin tur vara skadligt, eftersom det är rimligt att låntagare själva bär en del av risken.

Riksrevisionen noterar vidare att bättre analyser behövs av framtida möjliga förluster. Vi sverigedemokrater instämmer och vi vill här understryka att det faktum att förlusterna hittills varit oväntat små inte innebär att de kommer att förbli små i framtiden. Om inte tydliga och noggranna kontroller åtföljer kreditgivningen, kan över tid exempelvis organiserad brottslighet lockas att försöka komma i besittning av de tillgängliggjorda medlen. Riksrevisionen påpekar att internt stöd och dokumentation för dessa analyser behöver stärkas, och Sverigedemokraterna instämmer i detta.

Under presentationen för utrikesutskottet den 25 mars framkom att andelen bilaterala projekt, ofta större infrastrukturbyggnader av exempelvis förnybar energi och infrastruktur, har ökat. Sverigedemokraterna motsätter sig inte detta. Bristen på elektricitet och annan infrastruktur som vägar, järnvägar, vatten och kommunikationer håller ofta tillbaka investeringarna i mindre utvecklade länder. Sverigedemokraterna vill dock se en tydligare strategi från regeringens sida beträffande hur stor andel av kreditgarantierna som ska gå till små och medelstora företag i bilaterala projekt å ena sidan, och hur stor andel som ska gå till bilaterala projekt för energi och annan infrastruktur å den andra, inte minst för att de senare kan förväntas gå till större företag snarare än till små och medelstora.

Sverigedemokraterna har vid upprepade tillfällen påpekat att regeringen behöver vara tydligare i sitt stöd till religiöst eller på andra grunder förtryckta minoriteter. Den globalt sett mest förföljda gruppen är den kristna, och som ett land byggt på kristna traditioner har Sverige all anledning att agera kraftfullt i dessa frågor. Vi anser att Sverige bör ställa tydliga villkorade krav på förbättringar i dessa avseenden gentemot de stater som erhåller svenskt bistånd, inklusive i form av Sidas garantiverksamhet.

När flyktingläger anläggs, är det vanligt att man förväntar sig att de ska behövas under en kort tid för att lösa akuta situationer, men verkligheten är tyvärr en annan. Flyktingläger tenderar att bli kvar under tiotals år och förvandlas till ett slags permanenta bosättningsorter. För att ge människor där ett någorlunda säkert och drägligt liv är det positivt om ett näringsliv kan utvecklas, så att arbetstillfällen kan skapas. Under presentationen i utrikesutskottet den 25 mars informerades om att kreditgarantier ges till just sådana projekt i flyktingläger. Vi sverigedemokrater skulle vilja att företagsprojekt i flyktingläger speciellt betonas vad gäller krediter till små företag, eftersom de kan bidra

till en tryggare utveckling av lägren och förhoppningsvis minska uppkomsten av flyktingströmmar från dessa.

Ett annat exempel som presenterades för utrikesutskottet var kreditgarantier till företag och företagare i Somalia. Det poängterades att dessa inte lett till oväntade kreditförluster, trots den besvärliga situationen i landet. Vi sverigedemokrater vill poängtera att regeringen bör tillse att kreditgarantier även kommer företag och företagare i Somaliland till godo, för att inte missgynna den del av nuvarande Somalia som faktiskt fungerar bäst.

I och med de kommentarer vi lämnat i denna följdmotion anser vi sverigedemokrater att rapporten inte kan anses vara slutbehandlad.

Mats Nordberg (SD)

Markus Wiechel (SD)

Björn Söder (SD)

Sara Gille (SD)